

Till Länsstyrelsen i Stockholm

Svar på frågor till pensionärsorganisationer om tillgången till grundläggande betaltjänster i Stockholms län

1.

Antalet möjligheter att betala kontant minskar stadigt. Detta skapar problem för många av de äldre som inte är digitala. Även föreningarnas möjligheter att göra kontantinbetalningar minskar i samma takt. Situationen är inte tillfredsställande, en utveckling som oroar. Det är regeringens och riksdagens ansvar att värma de mest utsatta i samhället och se till att ingen hamnar utanför. Därtill kommer att det är viktigt ur beredskapsskäl.

2.

Tillgången till grundläggande betaltjänster ser i stort ut som föregående år. Den stora förändringen skedde i och med pandemin. Därefter har den minskat men mera marginellt.

För de pensionärer som är digitala ökar istället möjligheterna med nya system medan övergången blir både svårare och dyrare för de som ännu inte är digitala. Det digitala utanförskapet är en realitet för många äldre, i synnerhet de äldre äldre (födda på 1920- och 1930-talet). Samtidigt som digitaliseringen av betaltjänster ökar, ökar också bedrägerierna mot äldre. Det är viktigt att ansvariga myndigheter driver på att säkerhetsfrågor sätts i fokus för redan etablerade och framtida betaltjänster.

3.

Många av våra medlemmar är eller har blivit digital och använder olika typer av digitala lösningar. I och med pandemin och svårigheter för föreningar att göra kontantinbetalningar har många föreningar skaffat Swishnummer eller kortmaskin för att underlätta inbetalningar. Föreningarna har i fall där Swishbetalning används instruerat sina medlemmar hur de ska ladda ner och använda appen för swish. Denna lösning fungerar bra för många medlemmar, i synnerhet de yngre äldre.

Många äldre har smartphones och har lärt sig att ladda ned appar och använda dessa. Den framtida senioren har ofta använt dator, smartphones m.m. i sitt arbete och har därför enklare att anamma ny teknik. Självklart kommer det att krävas insatser för att utbilda för nya tekniker i framtiden för seniorer och samtidigt också sätta fokus på säkerhet för att förhindra brott mot äldre.

4.

I och med att allt färre affärer och penninginrättningar tar emot kontanter, att information i huvudsak endast lämnas digitalt, blir det svårare för de som inte är digitala. Särskilt bekymmersamt är det när det gäller betalningar. Det blir både svårare och dyrare för de som inte är digitala. Även om digitala lösningar kan förbättra villkoren för landets seniorer är det en stor grupp som inte har kunskaper eller ekonomiska möjligheter att vara digitala i den utsträckningen att vi kan ta bort kontanter. Möjligen eller önskvärt vore att staten skulle lagstifta om skyldighet att i viss mån ta emot kontanter.

5.

SPF Seniorerna har sedan 2022 ett projekt för digitalisering med deltagande av förbund, distrikt och föreningar. Det syftar till att bidra till att medlemmarna och organisationen utvecklas och blir mer delaktig i en alltmer digital värld. Projektet ska också verka för att minska det digitala utanförskapet och öka den digitala kompetensen hos våra medlemmar utan att glömma bort de som inte är digitala. Förbundet erbjuder digitala utbildningar, konferenser och webinarier för förtroendevalda och medlemmar. Förbundet fortsätter att utveckla manualer, föreläsningar och instruktionsfilmer för de digitala tjänster som förbundet erbjuder. Vidare utvecklas möjligheten att med hjälp av digital teknik erbjuda digi-fysiska studiecirklar.

Föreningarna i SPF Seniorernas Stockholmsdistriktet ligger väl framme vad gäller användandet av den digitala tekniken i förhållande till andra distrikt. Distriktet stödjer föreningarna och dess styrelser, genom ett distriktprojekt, i deras arbete genom att skapa forum för föreningar, inspirera, främja och stödja den digitala användningen samt också genom att informera förbundet om angelägna områden för utveckling av manualer, utbildningar m.m. när det gäller den digitala tekniken. Distriktets digitaliseringsprojekt kommer att fortsätta även nästa år.

Stockholm 2023 10 02

Ann Hedberg Balkå
ordförande

Barbro Rhodin
styrelseledamot och
digitaliseringsansvarig